

Мавод барои дафтари воҳӯрии «Ҳаёт ва хизмати МО»

5–11 ОКТЯБР

ГАНЧХОИ КАЛОМИ ХУДО | ХУРУЧ 31, 32

«Аз бутпарастӣ гурезед»

(Хуруч 32:1) Ва қавм чун диданд, ки Мусо дар фуромадан аз кӯҳ даранг мекунад, қавм назди Ҳорун ҷамъ шуда, ба ў гуфтанд: «Бархоста, барои мо худоёне бисоз, ки пешопеши мо равона бошанд, зоро ин шахс, яъне Мусо, ки моро аз замини Миср берун овард, намедонем, ки ба вай чӣ ҳодиса рӯй додааст».

w09 15.5 саҳ. 2, сарҳ. 11

Сӯи камолот шитобед — «Рӯзи бузурги Ҳудованд наздик аст»

¹¹ Ба кор бурдани донише, ки мо аз Навиштаҳо омӯҳтем, метавонад душвор бошад, ҳусусан дар вазъиятҳои мушкил. Масалан, ҷанде пас аз он ки Яхува истроилиёнро аз ғуломии Миср озод намуд, онҳо «бо Мусо низъо карда», Яхуваро озмуданд. Барои чӣ? — Барои он ки онҳо аз оби нӯшоқӣ танқисӣ қашиданд (Хур. 17:1–4). Ҳудо бо истроилиён аҳд баста буд ва онҳо ваъда дода буданд, ки «ҳамаи суханонеро, ки Ҳудованд гуфтааст, ба ҷо» меоранд, лекин аз ин ду моҳ нагузашта, онҳо қонуни Ӯро оиди бутпарастӣ вайрон намуданд (Хур. 24:3, 12–18; 32:1, 2, 7–9). Истроилиён шояд аз дер боз набудани Мусо, ки дар кӯҳи Ҳӯриб буду аз Ҳудо дастур мегирифт, ба тарс афтоданд. Эҳтимол онҳо фикр карданд, ки амолекиён аз нав ҳуҷум мекунанд ва онҳо бе Мусо мағлуб мешаванд, зоро пештар дастҳои бардоштаи Мусо ба онҳо ғалаба оварда буданд (Хур. 17:8–16). Чӣ хеле ки набошад, истроилиён «нахостанд... итоат намоянд» (Аъм. 7:39–41). Павлус масехиёнро ташвиқ кард, ки онҳо «сасъю қӯшиш» намоянд, то мисли истроилиён, ки аз даромадан ба Сарзамини ваъдашуда тарсиданд, «бейтоатӣ» накунанд (Ибр. 4:3, 11).

(Хуруч 32:4–6) Ва онҳоро аз дасташон гирифта, бо қалами ҳаккокӣ ба шакле даровард, ва гӯсолаи реҳтае аз он соҳт; ва гуфтанд: «Ин аст худои ту, эй Истроил, ки туро аз замини Миср берун овард!» ⁵ Ва Ҳорун инро дида, қурбонгоҳе пеши он бино кард, ва Ҳорун эълон намуда, гуфт: «Фардо ид аст барои Ҳудованд!» ⁶ Ва фардои он бармаҳал бархоста, қурбониҳои сұхтани тақдим намуданд, ва қурбониҳои саломатӣ забҳ карданд; ва қавм барои ҳӯрдан ва нӯшидан нишастанд, ва барои рақсу бозӣ бархостанд.

w12 15.10 саҳ. 25, сарҳ. 12

Ба Ҳудо итоат кунед ва аз ваъдаҳои Ӯ манфиат гиред

¹² Яхува дарҳол ба ичро кардани ваъдаҳояш, ки дар аҳди Конун дода буд, оғоз кард. Ӯ коҳинонро барои хизмат дар ҳаймаи маҳсусе, ки барои ибодат пешбинӣ шуда буд, интиҳоб намуд. Коҳинон ба одамони нокомил барои доштани муносибати наздик бо Ҳудо кӯмак мерасонданд. Истроилиён бошанд, дере нагузашта ба Ҳудо бахшида шуданашонро фаромӯш карданд ва «Куддуси Истроилро ҳорӣ доданд» (Заб. 77:41). Масалан, вақте ки Мусо дар кӯҳи Сино аз Ҳудо дастуроти иловагӣ мегирифт, истроилиён бетоқат шуда имонашонро ба Ҳудо гум карданд. Онҳо фикр карданд, ки Мусо онҳоро тарқ кардааст. Аз ин рӯ онҳо гӯсолаи тиллоие соҳта гуфтанд: «Ин аст Ҳудои ту, эй Истроил, ки туро аз замини Миср берун овард!» (Хур. 32:1, 4). Сипас онҳо ид барпо карда онро «иди Ҳудованд» номиданд, лекин дар он ба гӯсолае, ки худашон соҳта буданд, саҷда карданд ва ба вай қурбонӣ оварданд. Яхува инро дида дар бораи истроилиён ба Мусо ҷунун гуфт: «Аз роҳе ки ба онҳо амр фармудаам, зуд дур шудаанд» (Хур. 32:5, 6, 8). Мутаассифона аз он вақт сар карда истроилиён дар мавридиҳои зиёди дигар низ нисбати Ҳудо гаштаву баргашта ваъдаҳилофӣ мекарданд (Ад. 30:2).

(Хуруч 32:9, 10) Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Ин қавмро дидаем, ва инак, қавми гардан-каш мебошанд; ¹⁰ Ва алҳол Маро бигзор, то ки ғазабам бар онҳо аланга зада, онҳоро маҳв намоям, ва туро қавми бузурге гардонам».

w18.07 саҳ. 20, сарх. 14

Дар тарафи Яхува бошед!

¹⁴ Истроилиён нағз медонистанд, ки бутпарастӣ гуноҳи ҷиддӣ аст (Хур. 20:3-5). Вале чӣ хел тез онҳо ба парастиши гӯсолаи тиллой дода шуданд! Нигоҳ накарда ба он ки истроилиён рӯирост ба Яхува беитоатӣ намуданд, онҳо фикр мекарданд, ки ҳанӯз дар тарафи Яхува мебошанд. Ҳорун бошад, ҳатто дар бораи ибодат кардани гӯсолаи тиллой гуфт, ки ин «ид аст барои Худованд». Лекин дар асл, онҳо ба Яхува хиёнат карда буданд. Ба ин Яхува чӣ гуна муносибат кард? Ў ба Мӯсо гуфт, ки ҳалқ «фосид шудаанд» ва «аз роҳе ки ба онҳо амр» фармудааст, зуд дур шудаанд. Аз ин сабаб, ғазаби Яхува бар онҳо аланга зад ва Ӯ ҳатто хост, ки тамоми ҳалқро несту нобуд кунад (Хур. 32:5-10).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

(Хуруч 31:17) Он дар миёни Ман ва баний-Истроил аломати абадист, зоро ки Худованд дар шаш рӯз осмон ва заминро офарида, ва дар рӯзи ҳафтум ором гирифта, фароғат намуд”».

w19.12 саҳ. 3, сарх. 4

Ҳам барои кор ва ҳам барои дамгирӣ «замоне ҳаст»

⁴ Оё меҳнаткаш будани Яхува ва Исо маъни онро дорад, ки мо дам нагирифта фақат кор кунем? Албаттa, не. Яхува Ҳудо ҳеч гоҳ монда намешавад ва ба дамгирӣ эҳтиёҷ надорад. Вале ҷаро Китоби Муқаддас мегӯяд, ки Яхува байди он ки осмон ва заминро офарида, «кором гирифта, фароғат намуд»? (Хур. 31:17). Ин суҳанон маъни онро доранд, ки Ӯ овариданро

бас карда акнун хост, ки аз дидани чизҳои оваридаш ҳаловат барад. Ва ҳарчанд Исо дар давоми хизмати заминиаш бисёр меҳнат мекард, ў барои бо дӯстонаш дам гирифтан ва якҷоя ҳӯрок ҳӯрдан вақт ҷудо мекард (Мат. 14:13; Луқ. 7:34).

(Хуруч 32:32, 33) Ва алҳол хуб мешавад, ки Ту гуноҳи онҳоро биомурзӣ, вагар на, маро аз китоби Ҳуд, ки навиштай, маҳв намо».

³³ Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Ҳар кӣ пеши Ман гуноҳ кардааст, варо аз китоби Ҳуд маҳв хоҳам намуд.

w18.07 саҳ. 23, 24, сарх. 8, 9

Мо аз они Яхува ҳастем

8 Агар хоҳем, ки номи мо дар «китоби ёддошт»-и Яхува монад, аз мо низ ҷизе талаб карда мешавад. Малокӣ гуфт, ки мо бояд аз Ҳудо тарсем ва оиди номаш мулоҳиза кунем. Аммо агар мо ягон каси дигар ё ягон ҷизро парастиш кунем, ў номи моро аз китоби ҳаёт хат мезанад (Хур. 32:33; Заб. 68:29).

⁹ Вақте ки мо худро ба Яхува мебахшем, мо вайда медиҳем, ки иродай Ӯро иҷро мекунем ва таъмид мегирем. Лекин фақат вайда додан ва таъмид гирифтан кифоя нест. Ин корҳоро мо танҳо як бор мекунем ва онҳо зуд мегузараанд. Вале барои он ки хизматтори Яхува буданамонро нишон дигем, мо бояд ҳар рӯз, дар давоми тамоми ҳаётамон, ба Яхува итоаткор бошем (1 Пет. 4:1, 2).

Ҳониши Китоби Муқаддас

(Хуруч 32:15-35) Ва Мусо тоб ҳӯрда, аз қӯҳ фурӯд омад, ва ду лавҳи шаҳодат дар дасташ буд, алвоҳе ки аз ду тарафаш навишта шуда буд: онҳо аз ин тараф ва аз он тараф навишта шуда буд. ¹⁶ Ва ин алвоҳ санъати Ҳудо буд, ва навишта навиштаи Ҳудо буд, ки бар алвоҳ ҳақ карда шуда буд. ¹⁷ Ва Еҳушаъ садои қавмро, ки ғавғо мекарданд, шунида, ба Мусо гуфт: «Дар ўрдugoҳ садои ҷанг аст». ¹⁸ Вале Ӯ гуфт: «Ин садои ғулғуладори ға-

лаба нест, ва садои дилхароши мағлубият нест, балки садои ваҷdro ман мешунавам».

¹⁹ Ва ҳангоме ки ба ўрдugoҳ наздик омада, гӯсола ва рақсҳоро дид, ҳашми Мусо алана-га зад, ва ў алвоҳро аз дастҳояш партофт, ва онҳоро зери кӯҳ шикаст. ²⁰ Ва гӯсоларо, ки соҳта буданд, гирифта, дар оташ сӯзонид, ва кӯфта, хока гардонид, ва бар рӯи об пошида, баний-Исройилро нӯшонид. ²¹ Ва Мусо ба Ҳорун гуфт: «Ин қавм ба ту чӣ карда буданд, ки бар онҳо гуноҳи азиме овардӣ?» ²² Ва Ҳорун гуфт: «Бигзор ҳашми оғоям алана-га назанад; ту ин қавмро мешиносӣ, ки ба бадкорӣ омӯхта шудаанд. ²³ Ва онҳо ба ман гуфтанд: “Барои мо худое бисоз, то ки пешопеши мо равона шавад, зеро ки ин шахс, яъне Мусо, ки моро аз замини Миср берун овард, намедонем, ки ба вай чӣ ҳодиса рӯй додааст”. ²⁴ Ва ман ба онҳо гуфтам: “Ҳар кӣ тилло дорад, бикашад”. Ва ба ман доданд, ва онро дар оташ андохтам, ва ин гӯсола баромад». ²⁵ Ва Мусо ин қавмро дид, ки ла-чомгусехта шудаанд, зеро ки Ҳорун онҳоро ба дараҷаи лаҷомгусехтагӣ расонида буд, ба дараҷае ки пеши бадҳоҳонашон расво ҳо-ҳанд шуд. ²⁶ Ва Мусо назди дарвозаи ўрдugoҳ истода, гуфт: «Ҳар кӣ ба тарафи Ҳудованд бошад, назди ман ояд!» Ва ҳамаи писарони Левӣ назди ў ҷамъ шуданд. ²⁷ Ва ў ба онҳо гуфт: «Ҳудованд Ҳудои Исройил чунин мегӯяд: “Ҳар яке шамшери худро бар ро-ни худ бимонед, дар ўрдugoҳ аз ин дарвоза то он дарвоза гузар кунед ва баргардед, ва ҳар яке бародари худро, ва ҳар яке ёри худро, ва ҳар яке хеши худро бикушед”».

²⁸ Ва писарони Левӣ мувоғиқи амри Мусо амал карданд; ва аз қавм тақрибан се ҳазор нафар фурӯ ғалтиданд. ²⁹ Ва Мусо гуфт: «Имрӯз шумо дастҳои худро барои Ҳудованд тақдис намудед, зеро ки ҳар яке ба писари худ ва ба бародари худ таадӣ кардед, то ки имрӯз сазовори баракати ў гардед».

³⁰ Ва фардои он Мусо ба қавм гуфт: «Шумо гуноҳи азиме кардаед; ва алҳол ман назди Ҳудованд боло мебароям, шояд гуноҳи шуморо кафорат кунонам». ³¹ Ва Мусо назди Ҳудованд баргашта, гуфт: «Оҳ, ин қавм гуноҳи азиме карда, худои тиллое барои худ соҳтаанд. ³² Ва алҳол хуб мешавад, ки Ту гуноҳи онҳоро биомурзӣ, вагар на, маро аз китоби Ҳуд, ки навиштای, маҳв намо». ³³ Ва Ҳудованд ба Мусо гуфт: «Ҳар кӣ пеши Ман гуноҳ кардааст, варо аз китоби Ҳуд маҳв хоҳам намуд. ³⁴ Ва алҳол рафта, ин қавмро ба он ҷое ки ба ту гуфтаам, бибар; инак, фариштаи Ман пешопеши ту ҳоҳад рафт; вале дар рӯзи ҷазо доданам онҳоро барои ин гуноҳашон ба ҷазо мустаҳик ҳоҳам кард». ³⁵ Ва Ҳудованд қавмро барои кирдорашон бо гӯсолае ки Ҳорун соҳта буд, бо вабое зарба зад.

Дар кори мавъиза боғайрат бошед

w10 15.5 саҳ. 21

Саволҳои хонандагон

Чаро Яҳува Ҳорунро барои соҳтани гӯсолаи тиллоӣ ҷазо надод, ҳарчанд бутпарамири манъ карда буд?

Чуноне ки дар китоби Хурӯҷ боби 32 навишта шудааст, Ҳорун бо соҳтани гӯсолаи тиллоӣ қонуни Ҳудоро оиди бутпарамӣ вайрон кард (Хур. 20:3-5). Дар натиҷа «Ҳудованд бар Ҳорун бағоят ғазаб намуда буд, то ки ўро маҳв созад, вале [Мусо] барои Ҳорун низ он вақт дуо» гуфт (Такр. Ш. 9:19, 20). Оё дар ин маврид дуои шахси росткор, Мусо, «қуввai бузурге» дошт? (Яъқ. 5:16). Албатта. Аз афташ ба туфайли ин дуо ва камаш ду сабаби дигар Яҳува Ҳорунро ҷазо надод.

Як сабаб дар он буд, ки Ҳорун пеш аз ин содиқона ба Яҳува хизмат мекард. Вақте Яҳува Мӯсоро пеши фиръавн фиристод, то ки исройилиёнро аз Миср барорад, Ҳорун ҳамроҳи Мусо буда ўро намояндагӣ мекард (Хур. 4:10-16). Мусо ва Ҳорун итоаткорӣ зоҳир

намуда гаштаву баргашта назди фиръавни сангил меомаданд ва бо ғазаби ў дучор ме-шуданд. Ҳамин тавр Ҳорун ҳангоми дар Миср буданаш, нишон дода буд, ки шахси содику устувор аст (Хур. 4:21).

Биёед ба ёд орем, ки дар кадом вазъият Ҳорун гүсолай тиллой сохт. Мӯсо ба кӯхи Сино баромад. 40 рӯз боз аз ў дараке набуд. Вақте мардум диданд, ки Мӯсо ба зудӣ аз кӯҳ нафаромада истодааст, назди Ҳорун омада илтиҷо карданд, ки бут созад. Ҳорун ба гапи онҳо даромада гүсолай тиллой сохт (Хур. 32:1-6). Лекин корҳое, ки ў байдар кард, нишон медиҳанд, ки ў тарафдори бутпарастӣ набуд. Аз афташ ў ба фишори онҳо дода шуд. Вақте Мӯсо бутпарастонро ҷазо додани шуд, ҳама левизодагон, аз он ҷумла Ҳорун, боқатъият Яхуваро тарафдорӣ карданд. Дар натиҷа, се ҳазор бутпарасте, ки ҷавобгари асосии ин воқеа буданд, кушта шуданд (Хур. 32:25-29).

Баъд аз ин Мӯсо ба ҳалқ гуфт: «Шумо гуноҳи азиме кардаед» (Хур. 32:30). Аз ин бармеояд, ки дар бутпарастӣ на танҳо Ҳорун, балки дигарон низ айбдор буданд. Яхува ҳам нисбати ў ва ҳам нисбати ҳалқи Истроил раҳмдилии бузурге зоҳир кард.

Пас аз ин воқеаи ноҳуш Яхува дастур дод, ки Ҳорунро саркоҳин таъйин қунанд. Ў ба Мӯсо гуфт: «Ҳорунро либоси муқаддас бипӯшон, ва ўро тадҳин намо, ва ўро тақдис кун, то ки барои Ман қаҳонат намояд» (Хур. 40:12, 13). Аз афташ, Яхува ин ҳатои Ҳорунро бахшид, зоро ў дар дили худ на исёнгари бутпараст, балки тарафдори ибодати ҳақиқӣ буд.

12-18 ОКТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ХУРУЧ 33, 34 «Ҳислатҳои беҳамтои Яхува»

(Хуруч 34:5) Ва Ҳудованд дар абр фурӯд омада, дар он ҷо бо ў биистод, ва исми Ҳудовандро хонд.

it «Ном»

Офаридаҳо дар бораи ҳастии Худо шаҳодат медиҳанд, vale номи ўро ошкор намекунанд (Зб 18:2; Рм 1:20). Доистани номи Худо танҳо маъни барои ин ном шинос буданро надорад, балки чизи бештарро дар бар мегирад (2Вқ 6:33). Ин маъни онро дорад, ки мо Шахсиятеро, ки дорои ин ном аст, мешиносем, яъне бо ният, амал ва хислатҳои ў, ки дар Қаломаш навишта шудаанд, шинос ҳастем. (Бо ЗПш 8:41-43; 9:3, 7; Нх ў 9:10 муқоиса кунед.) Инро аз мисоли Мӯсо, ки Яхува ўро бо номаш, яъне аз наздик мешиноҳт, фаҳмидан мумкин аст (Хр 33:12). Яхува ҷалоли худро ба Мӯсо нишон дода номашро ба ў эълон карда буд (Хр 34:5). Он вақт Ҳудо на танҳо номашро ба Мӯсо тақрор кард, балки дар бораи хислатҳо ва корҳои худ низ гуфт. Ў ба Мӯсо ҷунин гуфта буд: «Ҳудованд, Ҳудованд, Ҳудои раҳим ва карим, собир ва пур аз эҳсону вафо, ки марҳаматро барои ҳазорон насл нигоҳ медорад, гуноҳ ва маъсият ва ҳаторо меомурзад, vale осиёнро бечазо намегузорад; барои гуноҳи падарон писарон ва писарони писаронро то насли сеюм ва ҷорум ҷазо медиҳад» (Хр 34:6, 7). Ба ин монанд дар суруди Мӯсо, ки бо суханони «исми Ҳудовандро ба забон ҳоҳамронд», сар мешавад, оиди хислатҳо ва муносибати Яхува ба истроилиён низ гуфта шудааст (ТкШ 32:3-44).

(Хуруч 34:6) Ва Ҳудованд аз пеши ў гузашта, нидо кард: «Ҳудованд, Ҳудованд, Ҳудои раҳим ва карим, собир ва пур аз эҳсону вафо,

w09 1.5 саҳ. 18, сарҳ. 3-5

Яхува дар бораи Шахсияташ чӣ гуфт?

Аввал Яхува дар бораи худ гуфт, ки ў «раҳим ва карим» аст (ояти 6). Мувофиқи гуфтаҳои як олим, қалимаи иброние, ки «раҳим» тарҷума шудааст, ҳиссиёти Ҳудоро тасвир мекунад, ки ба меҳру дилсӯзии падар нисбати фарзандонаш монанд аст. Қалимае, ки «карим» тарҷума шудааст, бо феъле ҳамреша аст, «ки ҳоҳиши

самими касеро, ки ба шахси мӯҳтоҷ ёрӣ расонданист, тасвир мекунад». Ҳамин тавр Яхува ба мо мефаҳмонад, ки, чи хеле ки волидон нисбати фарзандонашон ғамхорӣ мекунанд, ӯ нисбати ниёзҳои хизматгоронаш меҳрубонона ғамхорӣ менамояд (Забур 102:8, 13).

Сипас Яхува мегӯяд, ки ӯ «собир» аст (ояти 6). Ӯ зуд аз хизматгорони заминиаш ба ҳашм намеояд, балки пурсабрӣ зоҳир карда, камбудиҳояшонро тоқат мекунад ва имкон медиҳад, ки онҳо аз роҳи нодурусташон баргарданد (2 Петрус 3:9).

Худо суханонашро давом дода мегӯяд, ки ӯ «пур аз меҳру вафову ростӣ» мебошад (ояти 6, ТДН). Меҳру вафо яке аз хислатҳои оличаюни Яхува аст, ки ба воситай он ӯ бо хизматгорони худ муносибатҳои пойдору мустаҳкам дошта метавонад (Такрори Шариат 7:9). Яхува ҳамчунин сарчашмаи ростӣ аст, барои ҳамин ӯ ҳеч гоҳ фиреб намекунад ва Ҳудаш ҳам фиреб намехӯрад. Азбаски ӯ «Худои ростӣ» мебошад, мо ба тамоми суханонаш, аз он ҷумла ваъдаҳояш нисбати оянда, пурра боварӣ дошта метавонем (Забур 30:6).

(Хуруҷ 34:7) ки марҳаматро барои ҳазорон насл нигоҳ медорад, гуноҳ ва маъсият ва ҳаторо меомурзад, vale осиёнро бечазо намегузорад; барои гуноҳи падарон писарон ва писарони писаронро то насли сеюм ва ҷорум ҷазо медиҳад».

w09 1.5 саҳ. 18, сарҳ. 6

Яхува дар бораи Шахсияташ чӣ гуфт?

Боз Яхува ба мо мефаҳмонад, ки ӯ «гуноҳ ва маъсият ва ҳаторо меомурзад» (ояти 7). Ӯ «комурзгор» аст, барои ҳамин гунаҳкорони тавбакардаро бо омодагӣ мебахшад (Забур 85:5). Ҳамзамон ӯ ҳеч гоҳ ба бадӣ ҷашм намепӯшад. Ӯ мегӯяд, ки бадкоронро «бечазо намегузорад» (ояти 7). Худои поку боадолат ҳеч гоҳ одамонеро, ки дидаву дониста гуноҳ мекунанд, бечазо намемонад. Дер ё зуд онҳо оқибати гуноҳашонро мечашанд.

Чустуҷӯйи ғанҷҳои Калом

(Хуруҷ 33:11) Ва Ҳудованд ба Мусо рӯ ба рӯ сухан меронд, ҷунон ки касе бо ёри худ сухан меронад; ва ӯ ба ӯрдугоҳ бармегашт, ва хизматгузори ӯ, Еҳушаъ ибни Нуни ҷавон, аз хайма дур намешуд.

(Хуруҷ 33:20) Ва ӯ гуфт: «Ту рӯи Маро наметавонӣ бубинӣ, зеро ки одамизод наметавонад Маро бубинад ва зинда монад».

w04 15.3 саҳ. 27, сарҳ. 5

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Хуруҷ

33:11, 20 – Ҷӣ тавр Ҳудо бо Мӯсо «рӯ ба рӯ» гап зад? Ин ибора ба он ишора мекунад, ки ду шахс аз наздик бо якдигар сӯҳбат мекунад. Лекин Яхува ҳудаш бо Мӯсо гап назада буд. Намояндаи Яхува бо Мӯсо гап мезад ва ба ӯ дастуроти Ҳудоро мерасонд. Мӯсо Яхуваро надида буд, зеро одамизод наметавонад Ҳудоро бинаду зинда монад. Дар Ғалотиён 3:19 гуфта шудааст, ки «Шариат ба воситай фариштагон ва бо дасти миёнарав дода шуд».

(Хуруҷ 34:23, 24) Соле се маротиба тамоми наринаи ту бояд ба ҳузури Ҳудованди Парвардигор, Ҳудои Истроил ҳозир шаванд.
²⁴ Зеро ки Ман ҳалқҳоро аз пеши ту бадар ҳоҳам ронд, ва ҳудуди туро васеъ ҳоҳам кард; ва ҳангоме ки ту соле се маротиба омада, ба ҳузури Ҳудованд Ҳудои худ ҳозир мешавӣ, ҳеч кас замини туро тамаъ наҳоҳад кард.

w98 1.9 саҳ. 20, сарҳ. 5

Ибодати Ҳудоро дар ҷойи аввал монед!

Мардони истроилий ва қасоне, ки дини яхудиро қабул карда буданд, бояд ҳар сол се бор назди Яхува ҳозир мешуданд. Бисёр сардорони оилаҳо мефаҳмиданд, ки ин ҷорабинӣ ба аҳли оила манфиат меорад, барои ҳамин занону қӯдаконашонро низ бо худ мегирифтанд. Лекин агар тамоми оила ба ид мерафт, пас, ҳонаю қиштзори онҳоро аз ҳамлаи душман кӣ ҳимоя мекард? Яхува ҷунин ваъда дода буд: «Ҳангоме ки ту

соле се маротиба омада, ба ҳузури Худованд Худои худ ҳозир мешавӣ, ҳеч кас замини туро тамаъ наҳоҳад кард» (Хуруҷ 34:24). Ба исроилиён имон лозим буд, ки агар ибодати Худоро дар чойи якум гузоранд, чизҳои модиашонро аз даст намедиҳанд. Оё Яхува ба ваъдааш ва-фо кард? Албатта!

Ҳониши Китоби Муқаддас

(Хуруҷ 33:1-16) Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Роҳсипор шуда, аз ин ҷо баро,— ту ва ин қавме ки аз замини Миср баровардай, сӯи замине ки Ман дар бораи он ба Иброҳим, Исҳоқ ва Яъқуб қасам ҳӯрда, гуфтаам: “Онро ба насли ту ҳоҳам дод”,—² ва фариштае пешопеши ту ҳоҳам фиристод, канъониён, амӯриён, ҳиттиён, фариззиён, ҳиввиён ва ябусиёро бадар ҳоҳам ронд,—³ сӯи замине ки шир ва асал дар он ҷорист; зеро ки Ман дар миёни шумо наҳоҳам рафт, чунки шумо қавми гарданкаш ҳастед, мабодо шуморо дар аснои роҳ маҳв кунам». ⁴ Ва ҳамин ки қавм ин сухани бадро шуниданд, мотам гирифта, ҳеч яке зебу зинати худро бар худ нағузоштанд. ⁵ Ва Худованд ба Мусо гуфт: «Ба баний-Исроил бигӯ: “Шумо қавми гарданкаш ҳастед; агар Ман лаҳзае дар миёни шумо биравам, шуморо маҳв менамоям. Ва алҳол зебу зинати худро аз худ дур созед, ва Ман мебинам, ки бо шумо чӣ кунам”». ⁶ Ва баний-Исроил зебу зинати худро аз кӯҳи Ҳӯриб аз худ дур карданд. ⁷ Ва Мусо ҳаймаи худро гирифта, берун аз ўрдugoҳ, дур аз ўрдugoҳ барафрошт, ва онро ҳаймаи ҷомеъ номид; ва ҳар касе ки толиби Худованд буд, сӯи ҳаймаи ҷомеъ, ки берун аз ўрдugoҳ буд, мебаромад. ⁸ Ва ҳангоме ки Мусо сӯи ҳайма мебаромад, тамоми қавм барҳоста, ҳар яке ба дари ҳаймаи худ меистоданд, ва аз ақиби Мусо то даме ки ў ба ҳайма медаромад, нигоҳ мекарданд. ⁹ Ва ҳангоме ки Мусо ба ҳайма медаромад, сутуни абр фурӯд омада, ба дари ҳайма меистод, ва ў бо Мусо сухан

меронд. ¹⁰ Ва ҳангоме ки тамоми қавм сутуни абри ба дари ҳайма истодаро медианд, тамоми қавм барҳоста, ҳар яке ба дари ҳаймаи худ саҷда мебурданд. ¹¹ Ва Худованд ба Мусо рӯ ба рӯ сухан меронд, чунон ки касе бо ёри худ сухан меронад; ва ў ба ўрдugoҳ бармегашт, ва хизматгузори ў, Еҳушаъ ибни Нуни ҷавон, аз ҳайма дур намешуд. ¹² Ва Мусо ба Худованд гуфт: «Инак, Ту ба ман мегӯй: “Ин қавмро бибар”, вале Ту маро огоҳ накардай, ки ҳамроҳи ман киро мефиристӣ, агарчӣ гуфтаӣ: “Ман туро ба номат шинохтаам, ва ту манзури назари Ман шудай”. ¹³ Ва алҳол, агар ман манзури назари Ту шуда бошам, лутфан, роҳҳои Ҳудро ба ман маълум намо, то ки Туро бишносам ва манзури назари ту гардам; ва Ту ба эътибор гир, ки ин мардум қавми Ту ҳастанд». ¹⁴ Ва ў гуфт: «Ҳудам ҳоҳам омад, то ки ба ту оромӣ бахшам». ¹⁵ Ва ба ў гуфт: «Агар Ҳудат наой, моро аз ин ҷо набар». ¹⁶ Зеро, аз чӣ маълум шавад, ки ман ва қавми Ту манзури назари Ту шудаем? Оё на аз он ки Ту бо мо биёй? Ва дар он сурат ман ва қавми Ту аз ҳамаи қавмҳое ки дар рӯи замин ҳастанд, мумтоз ҳоҳем шуд».

19–25 ОКТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ҲУДО | ХУРУ҆Ч 35, 36 «Яҳува барои иҷрои хизматаш ба мо ҷизи лозима медиҳад»

(Хуруҷ 35:25, 26) Ва ҳар зани донодиле ки бо дастҳои худ мересид, ресмони лочвард, ва аргувон, ва қирмиз ва катони нозуқро меовард. ²⁶ Ва ҳамаи заноне ки дилашон ба ҳикмат моил буд, пашми бузро мересиданд.

w14 15.12 саҳ. 4, сарҳ. 4

Яҳува рӯҳияи омодагиро баракат медиҳад

Яҳува бисёртар на аз худи ҳайрияҳо, балки аз рӯҳияи омодагии хизматгоронаш, ки ибодати ҳақиқиро дастгирӣ карданд, хурсанд буд. Онҳо на танҳо маблағи худ, балки вақту қуввата-

шонро низ барои ибодати Худо сарф карданд. Дар ин боби Китоби Муқаддас гуфта шудааст, ки ҳар зани донодил «бо дастҳои худ мересид» ва «ҳамаи заноне ки дилашон ба ҳикмат моил буд, пашми бузро мересиданд». Ғайр аз ин, Яхува Басалъилро «аз ҳикмат ва фаҳм ва дониш ва ҳар ҳунар пур» карда буд. Худо ба Басалъил ва Оҳолиоб қобилияташ дод, то тамоми супоришҳоро ичро карда тавонанд (Хур. 35:25, 26, 30–35).

(Хуруҷ 35:30–35) Ва Мусо ба баний-Исройил гуфт: «Дикқат намоед, ки Худованд Басалъил ибни Үрӣ ибни Ҳурро аз сибти Яҳудо бо ном хондааст,³¹ ва ўро аз Рӯҳи Худо, аз ҳикмат ва фаҳм ва дониш ва ҳар ҳунар пур кардааст,³² то ки санъатҳоро омӯхта, бо тилло, нуқра, ва мис кор кунад,³³ ва сангҳоро барои мурассаъкорӣ ҳақ намоянд, ва ҷӯбтарош гардида, ҳар кори нафисро ба ҷо оварад;³⁴ Ва қобилияти таълимдиҳиро ба дили ў баҳшидааст,— ба дили ў ва Оҳолиоб ибни Аҳисомок аз сибти Дон;³⁵ Ва ў онҳоро аз ҳикмати дил пур кардааст, то ки амали ҳар ҳаккок, ва зарбоф, ва гулдӯзи матои лочвард ва арғувон ва қирмиз ва катони нозук, ва нассочро ба ҷо оваранд, яъне иҷроқунандагони ҳар амал ва санъаткорони бомаҳорат бошанд».

w11 15.12 саҳ. 24, сарҳ. 6

Ходимони содиқи пешинро рӯҳулқудси Худо ҳидоят мекард

⁶ Мисоли ҳамзамони Мусо, Басалъил дар бораи он ки рӯҳулқудс чӣ тавр амал карда метавонад бисёр ҷизро кушод. (**Хуруҷ 35:30–35-ро бихонед.**) Басалъил барои соҳтани ашёҳои лозимаи хаймаи Худо таъин шуда буд. Оё ў пештар чӣ тавр ичро кардани чунин кори бузургро медонист? Шояд медонист, лекин эҳтимолияти калон аст, ки ў пеш дар Миср бо хиштрезӣ машғул буд (Хур. 1:13, 14). Пас, Басалъил аз ўҳдаи ичрои вазифаи душвор чӣ тавр мебаромад? Яхува «ўро аз Рӯҳи Худо, аз

ҳикмат ва фаҳм ва дониш ва ҳар ҳунар пур кардааст, то ки санъатҳоро омӯхта... ҳар кори нафисро ба ҷо оварад». Шояд Басалъил шахси қобилияташ боз ҳам беҳтар гашт. Дар бораи Оҳолиоб низ чунин гуфтан дуруст мебуд. Басалъил ва Оҳолиоб бояд корашонро хуб меомӯхтанд, зоро онҳо на танҳо кори худро хуб ичро мекарданд, ҳамчунин ба дигарон низ ёд медоданд. Бале, Худо дар дили онҳо қобилияти таълимдиҳиро андоҳт.

(Хуруҷ 36:1, 2) «Ва Басалъил ва Оҳолиоб ва ҳамаи мардони донодил, ки Худованд ба онҳо ҳикмат ва фаҳм баҳшидааст, то ки бараи ичрои ҳар амали хизмати қудс моҳир бошанд, мувофиқи ҳар он чи Худованд амр фармудааст, кор ҳоҳанд кард». ² Ва Мусо Басалъил ва Оҳолиоб ва ҳар каси донодилро, ки Худованд ба дили вай ҳикмат баҳшида буд, ҳар касеро, ки дилаш моил буд ба кор шурӯъ намояд, ба ичро кардани он даъват намуд.

w11 15.12 саҳ. 24, сарҳ. 7

Ходимони содиқи пешинро рӯҳулқудси Худо ҳидоят мекард

⁷ Мо ҳамчунин медонем, ки рӯҳулқудс Басалъил ва Оҳолиобро ҳидоят мекард, зоро корашон хеле сифатнок буд. Маҳсули кори онҳо тақрибан 500 сол низ истифода мешуд (2 Вақ. 1:2–6). Аксарияти истехсолкунандагони имрӯза меҳоҳанд, ки дигарон барои чизи истехсолкардаашон онҳоро ҷалол диҳанд. Аммо Басалъил ва Оҳолиоб бошад, чунин ният надоштанд. Баръакс, онҳо меҳостанд, ки тамоми ҷалолу шараф ба Яхува дода шавад (Хур. 36:1, 2).

Ҷустуҷӯйи ганҷҳои Калом

(Хуруҷ 35:1–3) Ва Мусо тамоми ҷамоати баний-Исройилро ҷамъ карда, ба онҳо гуфт: «Ин аст суханоне ки Худованд амр фармудааст, ки онҳоро ба амал оваред: ² Шаш рӯз кор кунед, ва рӯзи ҳафтум, ки шанбеи оромии

комили Худованд аст, барои шумо муқаддас хоҳад буд; ҳар кӣ дар он кор кунад, кушта хоҳад шуд. ³ Дар ҳамаи масканҳои худ дар рӯзи шанбе оташ барнаафрӯзед».

w05 15.5 сах. 23, сарх. 14

Роҳҳои Яхуваро мефаҳмем

¹⁴ Корҳои Худоро дар ҷои якум монед. Ба исроилиён манъ карда мешуд, ки ниёзҳои ҷисмонии худро аз ҳисоби корҳои рӯҳонӣ қонеъ кунанд. Исроилиён набояд фақат аз пайи ба даст овардани ҷизҳои моддӣ мешуданд. Яхува барояшон рӯзи шанберо муқаррар карда буд, ки муқаддас ҳисоб мейфт. Мувофиқи дастури Худо дар ин рӯз исроилиён бояд фақат корҳоеро мекарданد, ки бо ибодати ҳақиқӣ алоқаманд буданд (Хуруҷ 35:1–3; Ададҳо 15:32–36). Ҳар сол онҳо боз вақт ҷудо карда, дар ҷамъомадҳои муқаддас иштирок мекарданд (Ибодат 23:4–44). Ин ҷорабинҳо ба онҳо имкон медоданд, ки корҳои бузурги Яхуваро ба ёд оранд, роҳҳои ўро хубтар фаҳманд ва барои тамоми некиҳояш ба Ҷ миннатдорӣ баён кунанд. Бо ёрии ин исроилиён худотарсиро инкишоф медоданд, муҳаббаташон ба Яхува зиёд мешуд ва онҳо бо роҳи Ҷ равона мешуданд (Такрори Шариат 10:12, 13). Принсипҳои он дастурот ба ҳодимони имрӯзаи Яхува низ манфиат меоранд (Ибриён 10:24, 25).

(Хуруҷ 35:21) Ва ҳар касе ки дилаш моил буд, ва ҳар касе ки рӯҳаш ўро далолат менамуд, омада, ҳадияи Худовандро барои кори ҳаймаи ҷомеъ, ва барои тамоми хизмати он, ва барои либосҳои муқаддас меоваранд.

w00 1.11 сах. 29, сарх. 1

Саховатмандӣ хурсандӣ меорад

Ҳиссияти исроилиёнро тасаввур кунед. Тӯли таъриҳ насли онҳо дар Миср аз ғуломиву мӯхтоҷӣ азоб мекашид. Ҳоло исроилиён озод шуданд ва молу мулки зиёд доштанд. Акунун онҳо ба ҳайрия кардани мулки худ чӣ гуна муносибат мекунанд? Оё онҳо фикр карданд, ки ин ҷизҳо бо арақи ҷабин ба даст овардан-

ду ҳаққи ҳалоли худашон аст? Вақте аз онҳо хоҳиш карданд, ки ибодати ҳақиқиро бо дориашон дастгирӣ кунанд, онҳо ин корро аз таҳти дил ва саховатмандона карданд. Исроилиён дар хотир доштанд, ки танҳо ба туфайли Яхува ҳамаи ин ҷизҳоро ба даст оварданд. Барои ҳамин онҳо ба фаровонӣ нуқра, тилло ва ҷорвояшонро ҳайрия карданд. Ин дар ҳақиқат «ҳадияи ихтиёри барои Худованд» буд, чунки дили исроилиён моил буд ва онҳо ин корро бо ҷону дил карданд (Хуруҷ 25:1–9; 35:4–9, 20–29; 36:3–7).

Ҳониши Китоби Муқаддас

(Хуруҷ 35:1–24) Ва Мусо тамоми ҷамоати баний-Исройилро ҷамъ карда, ба онҳо гуфт: «Ин аст суханоне ки Худованд амр фармудааст, ки онҳоро ба амал оваред: ² Шаш рӯз кор кунед, ва рӯзи ҳафтум, ки шанбеи оромии комили Худованд аст, барои шумо муқаддас хоҳад буд; ҳар кӣ дар он кор кунад, кушта хоҳад шуд. ³ Дар ҳамаи масканҳои худ дар рӯзи шанбе оташ барнаафрӯзед». ⁴ Ва Мусо ба тамоми ҷамоати баний-Исройил сухан ронда, гуфт: «Ин аст сухане ки Худованд амр фармуда, гуфтааст: ⁵ Аз ҷониби худ ҳадияе барои Худовандро бигиред; ҳар касе ки дилаш моил аст, бигзор ҳадияи Худовандро биёрад; тилло, ва нуқра, ва мис, ⁶ ва лочвард, ва арғувон, ва қирмиз, ва катони нозӯк, ва пашми буз, ⁷ ва пӯсти қӯҷкор, ки сурҳ бошад, ва пӯсти тӯҳс, ва ҷӯби ақоқиё, ⁸ ва равған барои ҷароғҳо, ва атриёт барои равғани тадҳин ва барои буҳури муаттар, ⁹ ва сангҳои ҷазъ ва сангҳои тарсеъ барои эфӯд ва барои синабанд. ¹⁰ Ва ҳамаи донодилоне ки дар миёни шумо ҳастанд, бигзор омада, он чиро, ки Худованд амр фармудааст, ба амал оваранд: ¹¹ Маскан, ҳаймааш ва болопӯшаш, ҷангакҳояш ва таҳтаҳояш, ғалақаҳояш, сутунҳояш ва пояҳояш, ¹² сандуқ ва дастакҳояш, сарпӯш ва пардаи ҷудокунанда*, ¹³ миз ва дастакҳояш ва тамоми колояш, ва

нони тақдим, ¹⁴ ва чароғдан барои рӯшнӣ, ва колояш, ва ҷароғояш, ва равған барои рӯшнӣ, ¹⁵ ва қурбонгоҳи бухур ва дастакҳояш, ва равғани тадҳин, ва бухури муаттар, ва пардаи дар барои даромадгоҳи маскан, ¹⁶ қурбонгоҳи қурбонии сӯхтаний ва панҷараи мисинаш, дастакҳояш ва тамоми асбобаш, ва лаган ва пояш, ¹⁷ пардаҳои саҳн, сутунҳояш ва пояҳои онҳо, ва пардаи дарвозаи саҳн, ¹⁸ меҳҳои маскан, ва меҳҳои саҳн, ва танобҳои онҳо, ¹⁹ либоси хизматӣ барои хизмат кардан дар қудс, либоси муқаддас барои Ҳоруни қоҳин ва либоси писаронаш барои қаҳонат». ²⁰ Ва тамоми чамоати баний-Исройл аз пеши Мусо баромаданд. ²¹ Ва ҳар касе ки дилаш моил буд, ва ҳар касе ки рӯҳаш ўро далолат менамуд, омада, ҳадияи Ҳудовандро барои кори ҳаймаи ҷомеъ, ва барои тамоми хизмати он, ва барои либосҳои муқаддас меоваранд. ²² Ва мардон бо ҳамроҳии занон, ҳар касе ки дилаш моил буд, ҳалқаҳои бинӣ ва гӯш, ва ангуштарин ва гарданбанд, ҳар навъ колои тилло меоваранд, ҳар касе ки меҳост пешкаши тилло барои Ҳудовандро биёрад. ²³ Ва ҳар касе ки лоҷвард, ва арғувон, ва қирмиз, ва катони нозук, ва пашми буз, ва пӯсти қӯҷор, ки сурҳа бошад, ва пӯсти тӯҳс дошт, онро меовард. ²⁴ Ҳар касе ки меҳост нуқра ва мис ҳадия кунад, онро ҳамчун ҳадияи Ҳудовандро меовард; ва ҳар касе ки ҷӯби ақоқиё барои ҳар эҳтиёҷоти хизмат дошт, онро меовард.

26 ОКТЯБР – 1 НОЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ҲУРУЧ 37, 38
«Қурбонгоҳҳои ҳаймаи муқаддас ва аҳамияти онҳо дар ибодати ҳақиқӣ»

(Ҳуруҷ 37:25) Ва қурбонгоҳи бухурро аз ҷӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш як зироъ, ва фароҳияш як зироъ, яъне мураббаъ буд, ва қадаш ду зироъ; шоҳҳояш аз худаш буд.

it «Қурбонгоҳ»

Қурбонгоҳи бухур. Қурбонгоҳи бухур, ки ҳамчунин «қурбонгоҳи тилло» номида мешуд (Хр 39:38), аз ҷӯби ақоқиё соҳта шуда, болою паҳлӯяш бо тилло рӯпӯш гашта буд. Қисми болоии он гирдогирд ҳошияни тиллой дошт. Қурбонгоҳ ҷоркунҷашакл буд ва дарозиву бараш 44,5 см-ро ташкил медод. Баландиаш бошад, 89 см буд ва дар чор қунчи болояш шоҳҳо дошт. Дар ду паҳлӯи қурбонгоҳ ду ҳалқаи тиллой буд, ки ходаҳои аз ҷӯби ақоқиё соҳташударо ба он дароварда, қурбонгоҳро мебардоштанд (Хр 30:1–5; 37:25–28). Дар ин қурбонгоҳ дар як рӯз ду бор, саҳару бегоҳ, бухури маҳсусе месӯzonанд (Хр 30:7–9, 34–38). Вақте ки дар Китоби Муқаддас гап дар бораи бухурсӯзонӣ меравад, бухурдон ё бухурдони пур аз лаҳча ёдрас карда мешавад. Аз афташ, вақте дар ин қурбонгоҳ бухур месӯzonанд, ин бухурдонро низ истифода мебурданд (Ибд 16:12, 13; Ибр 9:4; Вҳ 8:5; бо 2Вҳ 26:16, 19 муқоиса кунед). Қурбонгоҳи бухур дар даруни ҳаймаи ҷомеъ, пеши пардаи Ҷойи муқаддастарин, меистод. Барои ҳамин гуфта шудааст, ки он «пеши сандуқи шаҳодат» истода буд (Хр 30:1, 6; 40:5, 26, 27).

(Ҳуруҷ 37:29) Ва равғани тадҳини муқаддас, ва бухури муаттари пок соҳт, ки бо санъати атрасозӣ соҳта шуда буд.

it «Бухур»

Бухури поке, ки дар ҳаймаи муқаддас истифода мебурданд, аз маводи қиматбаҳое, ки истроилиён дар биёбон ҳайрия намуданд, тайёр карда мешуд (Хр 25:1, 2, 6; 35:4, 5, 8, 27–29). Дар дастури зерин Яхува ба Мӯсо гуфт, ки онро аз чор ҷиз тайёр кунад: «Барои худ атриёт, ҷунончи: нотоф, шҳелет ва ҳелбано бигир, ва лебӯни пок низ, ки вазнаш баробари ин атриёт бошад. Ва аз онҳо бухур бисоз, атре ки бо санъати атрасозӣ соҳта шуда бошад, намакин, пок, муқаддас бошад. Ва аз он як қадар бикӯб, ва онро пеши сандуқи шаҳодат дар

хаймаи чомеъ, ки Ман дар он чо ба ту зоҳир хоҳам шуд, бимон; ин барои шумо қудси қудсҳо хоҳад буд». Сипас барои нишон додани он ки ин бухур муқаддас аст ва бояд танҳо барои ибодаташ истифода шавад, Яхува иловава намуд: «Ҳар кӣ мисли он барои бӯидан бисозад, аз миёни қавми худ маҳв хоҳад шуд» (Хр 30:34–38; 37:29).

(Хуруҷ 38:1) Ва қурбонгоҳи қурбонии сӯхтаниро аз чӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш панҷ зироъ, ва фарохияш панҷ зироъ, яъне мураббаъ буд; ва қадаш се зироъ.

it «Қурбонгоҳ»

Қурбонгоҳҳои хаймаи муқаддас. Ҳангоми соҳтани хаймаи муқаддас мувофиқи нақшашаи Худо ду қурбонгоҳ соҳта шуда буд. Қурбонгоҳи қурбонии сӯхтаний, ки ҳамчунин қурбонгоҳи мисин номида мешуд (Хр 39:39), аз чӯби ақоқиё соҳта шуда шаклаш ба қуттии холӣ монанд буд, ки аз афташ сарпӯшу таг надошт. Он ҷоркунҷашакл буда дарозиву бараш 2,2 м ва баландиаш 1,3 м буд ва дар чор кунци болояш шоҳҳо дошт. Тамоми қурбонгоҳ бо мис рӯпӯш шуда аз дарун, дар мобайн, панҷараи мисине дошт. Дар чор кунҷ, наздикии панҷара, чор ҳалқа буд. Аз афташ ин ҳамон ҳалқаҳои буданд, ки ба онҳо ду ходаи аз чӯби ақоқиё соҳташударо дароварда, қурбонгоҳро мебардоштанд. Ин ходаҳо низ бо мис рӯпӯш шуда буданд. Аз ин рӯ ҳулоса кардан мумкин аст, ки дар ду тарафи қурбонгоҳ сӯрохие буд, ки аз он панҷара бо ҳалқаҳояш мегузашт. Олимон дар ин бора ақидаҳои гуногун доранд ва бисёрашон фикр мекунанд, ки ду намуди ҳалқаҳо вучуд дошт. Дуюм намуди он дар худи қурбонгоҳ часпонида шуда буд, ки бар он ходаҳоро дароварда, қурбонгоҳро аз як чо ба дигар чо мебурданд. Ҳамчунин асбобҳои мисин ба монанди зарфҳо ва хокандозҳо, косаҳо барои хуни ҳайвонот, ҷангакҳо барои гӯшт ва зарфҳо барои оташ соҳта шуда буданд (Хр 27:1–8; 38:1–7, 30; Ад 4:14).

Чустуҷӯйи ғанҷҳои Калом

(Хуруҷ 37:1) Ва Басалъил сандуқе аз чӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш дую ним зироъ, ва фарохияш якуним зироъ, ва қадаш якуним зироъ буд.

(Хуруҷ 37:10) Ва мизе аз чӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш ду зироъ, ва фарохияш як зироъ, ва қадаш якуним зироъ буд.

(Хуруҷ 37:25) Ва қурбонгоҳи буҳурро аз чӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш як зироъ, ва фарохияш як зироъ, яъне мураббаъ буд, ва қадаш ду зироъ; шоҳҳояш аз худаш буд.

it «Ақоқиё»

Шоҳаҳои паҳншудаи ақоқиё пур аз хорҳои дароз аст. Одатан навдаҳои як дарахти ақоқиё ба навдаҳои дигар ақоқиё, ки дар бараш ҳаст, мепечанд ва ин дарахтон мисли ҷангал мешаванд. Барои ҳамин дар Китоби Муқаддас аксар вақт шакли ҷамъи қалимаи ақоқиё (*шифтӣ*) истифода мешавад. Дарахти ақоқиё аз 6 то 8 метр қад қашида метавонад, лекин одатан он ба бутта монанд аст. Баргҳои он мулоим буда гулаш зарду хушбӯй мебошад. Ҳосили ақоқиё нӯгаш тезу қаҷ буда ба ғилофаки лубиё монанд аст. Он пӯстлоҳи сиёҳу дурушт дошта танаи саҳти ақоқиёро мепӯшад. Танаи ин дарахт ҷунон саҳт аст, ки ягон ҳашарот ба он зарар расонда наметавонад. Азбаски ақоқиё ҷунин ҳусусиятҳо дорад ва дар биёбон мерӯяд, барои соҳтмони хаймаи муқаддас ва ашёи он масолехи мувофиқ буд. Онро барои соҳтани сандуқи аҳд (Хр 25:10; 37:1), мизи нони тақдим (Хр 25:23; 37:10), қурбонгоҳҳо (Хр 27:1; 37:25; 38:1), дастакҳо, яъне ходаҳо барои бурдани ашёҳо (Хр 25:13, 28; 27:6; 30:5; 37:4, 15, 28; 38:6), сутунҳо барои пардаҳо (Хр 26:32, 37; 36:36), таҳтаҳо (Хр 26:15; 36:20) ва ғалақаҳо, ки онҳоро мепайваст (Хр 26:26; 36:31), истифода бурданд.

(Хуруҷ 38:8) Ва лагани мисин соҳт, ки пояш низ мисин буд, аз оинаҳои заноне ки

назди даромадгоҳи хаймаи ҷомеъ ҷамъ ме-шуданд.

w15 1.4 саҳ. 15, сарх. 4

Оё шумо медонед?

Дар замони навишта шудани Китоби Муқаддас оинаҳоро на аз шиша, балки аз метале, ки сӯфта карда мешуд, месоҳтанд. Одатан барои соҳтани он метали биринҷӣ ва шояд ҳамчунин мис, нуқра, тилло ва омехтаи нуқраву тилло-ро истифода мебурданд. Дар Китоби Муқаддас аввалин бор дар бораи оинаҳо дар мавриди соҳтани хаймаи муқаддас, ки якум ибодатгоҳи исроилиён буд, гуфта шудааст. Дар он вақт занони исроилий оинаҳоро барои соҳтани лагани мисин ва пояҳои он хайрия карданд (Хуруҷ 38:8). Эҳтимол, барои ин кор оинаҳоро аввал об карда буданд.

Ҳониши Китоби Муқаддас

(Хуруҷ 37:1-24) Ва Басалъил сандуқе аз чӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш дую ним зироъ, ва фарохияш якуним зироъ, ва қадаш якуним зироъ буд. ² Ва онро аз дарун ва аз берун бо тиллои холис пӯшонид, ва барои он гирдогирд афсари тилло соҳт. ³ Ва барои он, бар чор гӯши он чор ҳалқаи тилло рехт: ду ҳалқа бар як паҳлуюш, ва ду ҳалқа бар паҳлуи дигараш. ⁴ Ва дастакҳо аз чӯби ақоқиё соҳта, онҳоро бо тилло пӯшонид. ⁵ Ва он дастакҳоро ба ҳалқаҳое ки бар паҳлуҳои сандуқ ҳаст, доҳил намуд, то ки сандуқ ба воситай онҳо бардошта шавад. ⁶ Ва сарпӯше аз тиллои холис соҳт, ки дарозияш дую ним зироъ, ва фарохияш якуним зироъ буд. ⁷ Ва ду каррубӣ аз тилло соҳт; онҳоро яклухт, аз ду канори сарпӯш соҳт. ⁸ Як каррубиро аз ин канор, ва каррубии дигарро аз он канор соҳт; каррубиёнро аз худи сарпӯш бар ду канори он соҳт. ⁹ Ва каррубиён болҳоро дар боло паҳн карда, сарпӯшро бо болҳои худ мепӯшониданд, ва рӯйҳошон сӯи яқдигар буд; рӯйҳои каррубиён сӯи сарпӯш буд. ¹⁰ Ва

мизе аз чӯби ақоқиё соҳт, ки дарозияш ду зироъ, ва фарохияш як зироъ, ва қадаш якуним зироъ буд. ¹¹ Ва онро бо тиллои холис пӯшонид, ва гирдогирдаш афсари тилло соҳт. ¹² Ва ҳошияе гирдогирди он ба андозаи як қабза соҳт, ва афсари тилло гирдогирди ҳошияни он соҳт. ¹³ Ва чор ҳалқаи тилло барои он соҳт; ва ҳалқаҳоро бар чор гӯши чор почай он барқарор намуд. ¹⁴ Ҳалқаҳо ба баландии ҳошия мувоғиқ буда, ҳамчун хонаҳои дастакҳо барои бардоштани миз хизмат мекард. ¹⁵ Ва дастакҳоро аз чӯби ақоқиё соҳт, ва онҳоро бо тилло пӯшонид, то ки барои бардоштани миз хизмат кунад. ¹⁶ Ва колоे-ро, ки бар миз бояд бошад, яъне табақҳои он, ва қошуқҳои он, ва тосҳои он, ва пиёлаҳои онро, ки ҳадияи рехтаниро ба воситай онҳо мерезанд, аз тиллои холис соҳт. ¹⁷ Ва ҷароғдоне аз тиллои холис соҳт; ҷароғдонро яклухт соҳт, ба тавре ки поя ва шоҳаҳои он, қуббаҳо, ғунчаҳо ва гулҳои он аз худи он буд. ¹⁸ Ва шаш шоҳа аз паҳлуюҳои он берун меомад: се шоҳаи ҷароғдон аз як паҳлуюш, ва се шоҳаи ҷароғдон аз паҳлуи дигараш. ¹⁹ Се қуббаи монанди гули бодом дар як шоҳа бо ғунча ва гул буд, ва се қуббаи монанди гули бодом дар шоҳаи дигар, бо ғунча ва гул; ҳамчунин дар шаш шоҳае ки аз ҷароғдон берун меомад. ²⁰ Ва дар пояи ҷароғдон чор қуббаи монанди гули бодом бо ғунчаҳо ва гулҳои он буд. ²¹ Ва ғунчае зери ду шоҳаи он,— ва ғунчае зери ду шоҳаи он,— барои шаш шоҳае ки аз он берун меомад. ²² Ғунчаҳояш ва шоҳаҳояш аз худи он буданд, он куллиятан яклухт аз тиллои холис буд. ²³ Ва ҳафт ҷароғаш ва анбӯрҳояш, ва маҷмарҳояшро аз тиллои холис соҳт. ²⁴ Онро бо тамоми колои он аз як киккар тиллои холис соҳт.

